

Waarborgt de leefomgeving, versterkt bedrijven

Jaarstukken
2023

Omgevingsdienst IJSSELLAND

Voorwoord

Beste lezer,

Met genoegen presenteren wij u de jaarstukken van Omgevingsdienst IJsselland over het jaar 2023. Het afgelopen jaar is een periode van groei en verandering geweest, waarin we belangrijke stappen hebben gezet om onze taakuitvoering te versterken en onze organisatie toekomstbestendig te maken.

We kijken terug op een bijzonder jaar dat voor Omgevingsdienst IJsselland in het teken stond van haar 5-jarig bestaan. In de afgelopen jaren is er hard gewerkt en we mogen trots zijn op wat we in die jaren hebben bereikt.

De ontwikkelingen in ons vakgebied volgen elkaar snel op. Ook maatschappelijke vraagstukken en eisen vanuit de Rijksoverheid vragen om aanpassingen in onze dienstverlening. Na de eerste woelige jaren van ontdekken en pionieren, hebben we met het programma Samen Toekomstbestendig een start gemaakt met de door-ontwikkeling van onze organisatie.

Strategische koers

In de fase van het organisatieveranderingsproces waarin we nu zitten, het richten, werken we aan onze missie, visie en kernwaarden. Als organisatie herijken we waar we voor staan, waar we voor gaan en wat het gewenste gedrag daarbij is. We vinden het daarbij belangrijk dat alle betrokkenen hun stem kunnen laten horen. Daar gaven we invulling aan door in verschillende sessies met zowel medewerkers, bestuur als ambtelijke vertegenwoordigers in gesprek te gaan. De opbrengsten van deze sessies helpen ons om onze strategische koers verder vorm te geven.

Ook zijn de eerste stappen gezet van het team Opgaven en Ontwikkeling. De hoofddoelen van dit nieuwe team zijn de aansturing van opgaves en projecten te versterken en het bereiken van meer strategische ontwikkelkracht. Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Omgevingsdienst IJsselland heeft zich in nauwe samenwerking met de (keten)partners in onze regio goed voorbereid. Tevens zijn onze medewerkers getraind op de veranderingen die eraan komen.

Aantrekkelijke werkgever

Het aantrekken en behouden van personeel blijft in deze arbeidsmarkt een uitdaging. Het afgelopen jaar hebben we veel nieuwe medewerkers mogen verwelkomen. Het bedrijfsbureau is in opbouw om zorg te dragen dat medewerkers de ondersteuning krijgen om hun werk goed te kunnen doen. Om Omgevingsdienst IJsselland te positioneren als aantrekkelijke werkgever is een bedrijfsfilm gemaakt waar medewerkers uit verschillende teams met trots vertellen over hun uitdagende werk bij Omgevingsdienst IJsselland. Kortom: we hebben niet stil gezeten.

Financieel resultaat

De realisatie van het UVP is 91% en ligt in lijn met de voortgangsrapportage 2023 maar is lager dan begroot. Door de krapte op de arbeidsmarkt bleek het ook in 2023 uitdagend de bestaande formatie met vaste medewerkers uit te breiden. Dit had tot gevolg dat medewerkers minder tijd konden besteden aan opleiding en trainingen. Daarnaast leidde de indiensttreding van nieuwe medewerkers in aan-loopschalen tot lagere personeelskosten dan begroot. We sluiten het jaar 2023 af met een nadelig saldo.

Wij danken alle medewerkers, deelnemers en andere betrokkenen voor hun bijdrage aan de ontwikkeling van Omgevingsdienst IJsselland in 2023. Samen bouwen we aan een toekomstbestendige organisatie die de uitdagingen van morgen aankan.

Maarten Offinga

Voorzitter bestuur
Omgevingsdienst IJsselland

Jan Dirk Nijkamp

Secretaris-directeur a.i.
Omgevingsdienst IJsselland

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

Inhoudsopgave 3

1. Ons werk 4
- 1.1 Geleverde uren 4
- 1.2 Meldpunt Milieu 5
- 1.3 Vergunningen 5
- 1.4 Toezicht & Handhaving 6
- 1.5 Advies 6

2. Actuele thema's 7
- 2.1 Zeer zorgwekkende stoffen 7
- 2.2 Circulaire economie/afval 7
- 2.3 Luchtkwaliteit 7
- 2.4 Stikstofopgave 7
- 2.5 Bijhouden IPPC-database 7
- 2.6 Actualisatie(toets) milieuvergunningen 7
- 2.7 Gevelcontroles 8
- 2.8 Toezicht asbest 8
- 2.9 Vuurwerkcontroles 8
- 2.10 Strafrechtelijke handhaving 8
- 2.11 Regionale inzet 9
- 2.12 Ketentoezicht 9
- 2.13 Bouwtaken 9

3. Opgaven en ontwikkeling 10
- 3.1 Interbestuurlijk programma ter versterking van het VTH-stelsel 10
- 3.2 Samen toekomstbestendig 10
- 3.3 Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen 13
- 3.4 Energie en duurzaamheid 13

4. Paragrafen 14
- 4.1 Lokale heffingen 14
- 4.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 14
- 4.3 Paragraaf financiering 15
- 4.4 Paragraaf bedrijfsvoering 16

5. Jaarrekening 21
- 5.1 Balans 21
- 5.2 Overzicht van baten en lasten 23
- 5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 24
- 5.4 Toelichting op de balans 26
- 5.5 Toelichting op de baten en lasten 30
- 5.6 Rechtmatigheidsverantwoording 33

Bijlagen 35
- Bijlage 1. Taakveldenoverzicht 35
- Bijlage 2. Sisa-verantwoordingsinformatie 36

1. Ons werk

In 2023 voerden we de afspraken uit die we met de deelnemers over vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies maakten. Deze afspraken legden we voor elke deelnemer vast in een jaaropdracht, waarover we maandelijks rapporteerden en we bijstuurden waar nodig en mogelijk. We drukten onze afspraken voor 2023 - evenals in voorgaande jaren - uit in uren per deelnemer.

1.1 Geleverde uren

We kwamen in 2023 in totaal 91% van de afspraken na. We haalden niet bij alle deelnemers 100% van de geplande uren. Aan een aantal deelnemers besteedden we meer uren dan gepland. Als gevolg daarvan besteedden we aan enkele deelnemers minder dan de afgesproken uren. In onze maandelijkse rapportages aan de deelnemers vermeldden we vorig jaar ook de aantallen producten die we leverden.

Volgens de financieringssystematiek wordt ook 2023 afgerekend op basis van de werkelijk bestede uren. Het algemeen bestuur is hiermee akkoord gegaan. Daarbij worden bedragen die eerder al waren gefactureerd voor afzonderlijke opdrachten, buiten beschouwing gelaten. De afrekening van de bedrijfsvoeringskosten verloopt wel op basis van de uitgangspunten bij de begroting 2023.

Deelnemer	Uit te voeren volgens jaaropdracht	Uitgevoerd	Uitgevoerd in % van uit te voeren
Dalfsen	8.840	8.276	94%
Deventer	14.538	14.544	100%
Hardenberg	14.655	12.939	88%
Kampen	9.242	8.498	92%
Olst-Wijhe	4.777	4.129	86%
Ommen	6.650	5.609	84%
Provincie	9.831	8.833	90%
Raalte	11.346	9.107	80%
Staphorst	5.359	4.938	92%
Steenwijkerland	11.127	11.320	102%
Zwartewaterland	6.088	6.175	101%
Zwolle	16.658	14.182	85%
Totaal	***119.111***	***108.550***	***91%***

Tabel 1. *Geleverde uren*

Toelichting geleverde uren

Omgevingsdienst IJsselland voert werkzaamheden uit die gedeeltelijk te plannen zijn. Dan gaat het vooral over de uitvoering van controles. Een groot deel van de werkzaamheden is echter afhankelijk van de vraag van de omgeving, bijvoorbeeld het aantal vergunning-aanvragen en adviesverzoeken. Wij maken vooraf een schatting van deze vraaggestuurde werkzaamheden, onder meer op basis van historie. Met de begroting als vertrekpunt, zijn in het uitvoeringsprogramma 2023 uren gepland voor de uitvoering van de taken van Omgevingsdienst IJsselland voor de deelnemers.
De praktijk kan hier (soms in hoge mate) van afwijken. Dat is ook zichtbaar in tabel 1, waarin de geleverde uren per deelnemer in 2023 zijn opgenomen. In totaal heeft Omgevingsdienst IJsselland 91% van de vooraf geplande uren ook daadwerkelijk geleverd. Per deelnemer zijn hierin verschillen zichtbaar. Dat kan diverse oorzaken hebben.

Meer ureninzet

De meest voor de hand liggende oorzaak voor een hogere ureninzet, is een groter aantal aanvragen. Zo is er bij een derde van de deelnemers bijvoorbeeld sprake van een grote toename van meldingen over bodemenergiesystemen. In enkele gemeenten is dit aantal zelfs verdrievoudigd. In sommige gemeenten is sprake van een grote hoeveelheid klachten over specifieke bedrijven. Dat vraagt een grotere uren-inzet dan vooraf verwacht en kan in sommige gevallen grote afwijkingen opleveren.

Minder ureninzet

De oorzaken die hierboven werden beschreven, kunnen ook afwijkingen naar beneden geven. Als er via het Meldpunt milieu minder klachten worden ingediend dan verwacht of er minder meldingen activiteitenbesluit worden ingediend, bijvoorbeeld.

Daarnaast kan het ook zijn dat de tijdsbesteding lager is dan geraamd. Het kan dus voorkomen dat het aantal geplande aanvragen wel daadwerkelijk heeft plaats-gevonden, maar voor de afhandeling minder uren nodig waren. Of dat het geplande aantal controles wel is uitgevoerd, maar in minder tijd. Ten slotte pakken we ook een aantal zaken regionaal op, zoals asbest. Daarbij kan het voorkomen dat er verschillen zijn in de inzet per deelnemer.

1.2 Meldpunt Milieu

In 2023 heeft het meldpunt milieu in totaal 1339 klachten en 93 meldingen van een ongewoon voorval te verwerken gekregen. Deze klachten waren gericht op 273 inrichtingen in onze regio, voornamelijk over geur- en geluidsoverlast. Opvallend is dat 6 bedrijven verantwoordelijk zijn voor 59% van de klachten. De meeste klachten die binnenkomen, hebben betrekking op een beperkt aantal van vier bedrijven. Deze zaken vergen veel inzet van het meldpunt en toezichthouders.

Een nieuwe trend is het toenemend aantal klachten over laagfrequent geluid. Dat kan gaan om de bassen in muziek (horeca en evenementen), maar ook van niet-muzikale bronnen die vaak moeilijk of niet te herleiden zijn. Hierop reageren is afhankelijk van de goodwill van de veroorzaker, omdat er vaak (nog) geen specifieke wetgeving voor is.

De opkomst van warmtepompen leidt naar verwachting ook tot meer klachten in de toekomst. Wat we daarnaast merken, is dat omwonenden van winkelcentra vaak overlast ervaren van het bevoorraden van de winkels in de nachtelijke uren. In totaal is ongeveer 5175 uur besteed aan klachten en meldingen, waarvan ongeveer 1950 uur aan het meldpunt. Dat zijn meer uren dan hiervoor waren gereserveerd. De afhandeling van klachten en controles door toezichthouders vergden ongeveer 3225 uur. In totaal is er ongeveer 550 uur meer besteed aan de afhandeling van klachten en meldingen dan verwacht.

1.3 Vergunningen

De werkvoorraad van het team Vergunningen wordt vooral bepaald door het vraaggestuurde aanbod, wat soms leidt tot 'scheefgroei' in planning en uitvoering. We streven naar evenredigheid in taakuitvoering, rekening houdend met wettelijke proceduretermijnen. Vooroverleg met ondernemers is een prioriteit, om plannen te verduidelijken en procedures soepel te laten verlopen, met oog voor omwonenden en het milieu.

Het vertrek van ervaren vergunningverleners in 2023 maakte ons kwetsbaar bij complexe vergunningen, we hebben daarom tijdelijke expertise ingehuurd. Onze inzet blijft gericht op het opleiden van nieuwe medewerkers voor deze taken, met de erkenning dat vlieguren nodig zijn voor complexer werk. Deze middellange termijninvestering blijft een focuspunt voor de toekomst.

1.4 Toezicht & Handhaving

2023 was een uitdagend jaar voor ons team Toezicht & Handhaving. Naast het vertrek van twee ervaren toezichthouders, hebben we vijf nieuwe collega's verwelkomd. Deze nieuwe krachten zijn intensief opgeleid. We startten daarnaast een traject voor permanente her- en bijscholing van al onze toezichthouders. Hoewel we nog niet alle posities hebben ingevuld, hebben we dankzij externe ondersteuning toch een aanzienlijke productie weten te realiseren.

De werkdruk binnen het team is hoog en vereist aandacht om onze medewerkers niet te overvragen. We gaan meer gebruikmaken van data- en risicoanalyse om dit beter te managen. Onze focus blijft gericht op het aantrekken van nieuw personeel en het behouden van onze toezichthouders.

1.5 Advies

Door het treffen van een aantal maatregelen is de werkvoorraad met de adviestaken wat beter beheersbaar. De achterstanden zijn nog onvoldoende ingelopen. In onze werkafspraken scannen wij onze dossiers op de mate van risico-omvang. Daarmee hebben we een middel in handen om de dossiers doelmatiger af te handelen.

Een voorbeeld daarvan is de pilot 'Risicogestuurd beoordelen bodemmeldingen', die in 2023 is afgerond. Deze pilot heeft aangetoond dat er efficiencywinst te behalen is zonder daarbij in te boeten op de kwaliteit van de afhandeling. Deze nieuwe werkwijze willen we verder vormgeven. Met de consultatie van partners willen we meer resultaat behalen in het verhogen van de doorloopsnelheid in procedures en opdrachten. Dat is onze inzet vanaf ultimo 2023.

We hebben een ervaren jurist, een medewerker op externe veiligheid en een jong talent/trainee op het vakgebied geluid in vaste dienst kunnen aantrekken, waarmee we de inhuurcapaciteit wat kunnen terugbrengen op de genoemde vakgebieden. We hebben in het verslagjaar ook afscheid genomen van twee ervaren bodemspecialisten.

We doen ons uiterste best deze vacatures weer adequaat in te vullen, waarbij de voorkeur vanzelfsprekend uitgaat naar collega's in vaste dienst. De arbeidsmarkt blijft gespannen en we zetten daarom vooral in op het werven van jong talent. De realisatie op de uren in de jaaropdrachten is gerealiseerd, onder meer door de inzet van inhuur.

''Omgevingsdienst IJsselland is een vertrouwde uitvoerings- en kennispartner geworden. Samen met het bestuur, de opdrachtgevers en de medewerkers zijn we gestart met het traject om te komen tot een strategische koers.

Het werven van nieuwe medewerkers is in 2023 een moeilijke opgave gebleken, maar gelukkig hebben we een aantal nieuwe, enthousiaste en professionele medewerkers mogen verwelkomen.''

Jan Dirk Nijkamp, secretaris-directeur a.i. Omgevingsdienst IJsselland

2. Actuele thema's

2.1 Zeer zorgwekkende stoffen

We zetten binnen het thema zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in op kennisopbouw, kennisdeling en onderlinge samenwerking in onze regio en landelijk. Via het project 'Plan van aanpak Overijsselse harmonisatie ZZS' dragen we bij aan het initiatief van de provincie om dit thema adequaat en structureel vorm te geven. Dit project richt zich ook op het bevorderen van bewustwording bij bedrijven en medeoverheden als gemeenten. In 2023 namen we deel aan (werk)sessies van dit project. Daarnaast betrekken we dit thema zo goed mogelijk in onze reguliere taakuitvoering. In 2024 geven we hier een vervolg aan.

2.2 Circulaire economie/afval

We hebben in 2023 relevante documenten van afvalbedrijven getoetst en dragen zo bij aan een adequate verwerking. Daarnaast nemen we deel aan een pilot over de mogelijkheden om bermmaaisel toe te laten staan als bodemverbeteraar. De provincie heeft ons gevraagd om bij te dragen aan het bevorderen van circulaire economie bij bedrijventerreinen, dit gaan we in 2024 uitwerken, samen met Omgevingsdienst Twente.

2.3 Luchtkwaliteit

Om de luchtkwaliteit te monitoren, wordt het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK) gehanteerd. Op het gebied van luchtkwaliteit (stikstofdioxiden, fijnstof) hebben we dit jaar de veegegevens ingevoerd en gecheckt van alle gemeenten, voor gemeenten Deventer en Zwolle daarnaast ook de verkeersgegevens. Uit de Monitoringsrapportage 2023 van RIVM blijkt dat er geen overschrijdingen zijn van de Europese grenswaarden in onze regio.

2.4 Stikstofopgave

Net als voorgaande jaren bleef er in 2023 onduidelijkheid over het stikstofvraagstuk. Als gevolg daarvan duurden vergunningprocedures (zeer) lang en wijzigden plannen gedurende de procedure. De provincie informeert ons in overleggen over actuele ontwikkelingen en gebiedsgerichte aanpak. Hiermee beogen we snel en adequaat in te kunnen spelen zodra er meer mogelijkheden zijn om juridisch houdbare besluiten te nemen.

2.5 Bijhouden IPPC-database

IPPC-bedrijven kunnen zeer milieubelastend zijn. Het betreft grotere industriële bedrijven en intensieve veehouderijen (pluimvee, varkens). De Europese regelgeving verplicht de gegevens van IPPC-bedrijven op te nemen in deze database. Wij hielden ook in 2023 deze database bij. Voor het inzien van de vergunning is het bevoegd gezag verantwoordelijk.

2.6 Actualisatie(toets) milieuvergunningen

Milieuvergunningen gelden voor onbepaalde tijd. Daarom is het belangrijk de vergunningen regelmatig te toetsen op actualiteit in het belang van ons milieu en burgers. Ook voor ondernemers zijn actuele vergunningen van belang, omdat er dan een gelijk speelveld is in het treffen van milieumaatregelen. In 2023 zijn we gestart met het toetsen van de actualiteit van vergunningen in de pilot 'voedingsmiddelenbranche'. Deze pilot is in uitvoering en wordt in 2024 gecontinueerd. We volgen deze werkwijze ook voor andere branches en thema's in 2024.

2.7 Gevelcontroles

In verband met de beperkte bezetting en capaciteit hebben we vrijwel geen tijd kunnen besteden aan het duurzaam up-to-date houden van het bedrijvenbestand (gevelcontroles).

2.8 Toezicht asbest

2023 stond vooral in het teken van risicogericht toezichthouden en de regionale inzet van de uren. Deze aanpak maakt dat we toezicht gerichter konden uitvoeren, wat de veiligheid in de hele regio ten goede komt.

We hebben afgelopen jaar intensief gewerkt aan de voorbereiding op de Omgevingswet. Onze processen, brieven en sjablonen zijn aangepast, waardoor we niet alleen efficiënter werken, maar ook meer uniformiteit hebben bereikt. Hoewel de verwachte wijziging van de Arboregelgeving nog niet heeft plaatsgevonden, zijn we er klaar voor en hopen we op implementatie medio 2024.

In samenwerking met omgevingsdiensten, Arbeidsinspectie en politie hebben we actief notoire overtreders aangepakt. Deze gezamenlijke inspanning resulteerde in landelijke aandacht en de aanpak van drie notoire overtreders, waarvan twee actief zijn in ons gebied. Onze interventies leidden tot tijdelijke schorsingen van enkele asbestverwijderingsbedrijven, terwijl één bedrijf zijn certificaat verloor en niet langer mag saneren.

2.9 Vuurwerkcontroles

In 2023 bezochten we 42 locaties, waarvan 40 vuurwerkverkooplocaties. Eén locatie bleek na inspectie met de politie niet illegaal te verkopen, en één locatie betrof op- en overslag van carbid, waarbij de politie verdere afhandeling verzorgde.

De 40 vuurwerklocaties zijn tweemaal gecontroleerd, eerst met een voorcontrole, waarbij we werden bijgestaan door brandweercollega's van de Veiligheidsregio IJsselland. Tijdens de voorcontrole werden 21 overtredingen vastgesteld en tijdens de eindejaarscontrole waren dat er 8. Overtredingen zijn direct hersteld en samen met de BOA-coördinator wordt bepaald of ze tot een proces-verbaal moeten leiden.

Ondernemers weten dat jaarlijkse controles plaatsvinden en over het algemeen wordt goed nageleefd. Uit de overtredingen en de gevolgen daarvan blijkt dat thematisch toezicht op vuurwerk noodzakelijk blijft. We hebben aanzienlijk meer tijd moeten besteden aan dit onderwerp dan voorzien in voorgaande jaren.

2.10 Strafrechtelijke handhaving

De boa's van de Omgevingsdienst voerden in 2023 53 opsporingsonderzoeken uit, voor overtreding:

- van de asbestwetgeving: **26**
- van de bodem- en grondstromenwetgeving: **5**
- door agrarische inrichtingen: **10**
- door industriële inrichtingen: **11**, en
- van afvalwaterdump in Natura 2000 gebied door een wegenbouwer: **1**

In 2023 hebben we effectief samengewerkt met milieuagenten, het milieurechercheteam en reguliere politiemensen van de politie Oost-Nederland, district IJsselland. Dit omvatte gezamenlijk onderzoek en begeleiding van toezichthouders in (mogelijk) bedreigende situaties. Een nieuw afstemmingsoverleg tussen omgevingsdiensten in Overijssel en Gelderland, politie Oost-Nederland en het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie is gestart.

De permanente her- en bijscholing van de boa's is succesvol afgerond in 2023, met een examen georganiseerd door Omgevingsdienst IJsselland, inclusief collega's van Omgevingsdienst Twente en enkele gemeenten.

In september 2023 heeft auditbedrijf BKBO een hercontrole uitgevoerd op de externe audit van de jaren 2020 en 2021. Omgevingsdienst IJsselland heeft voldaan aan de verplichtingen van de Wet politiegegevens voor de boa's. In 2023 besteedden we meer uren dan gepland, we verwachten dat de inzet op strafrechtelijke handhaving de komende jaren zal toenemen.

2.11 Regionale inzet

Regionale inzet betreft taken die binnen de hele regio worden uitgevoerd en die de hele regio ten goede komen. Dit gaat om onderwerpen als vuurwerk-controles, asbesttoezicht, ketentoezicht, strafrechtelijke handhaving en bemensing van het meldpunt milieu. We rekenen de benodigde uren per deelnemer af op basis van een vastgestelde verdeelsleutel. Dit bevordert samenwerking vanuit gedeelde verantwoordelijkheid in onze regio. Over het algemeen verloopt onze regionale inzet volgens planning, eventuele afwijkingen zijn beschreven bij de betreffende thema's.

2.12 Ketentoezicht

In 2023 hebben we binnen het Ketentoezicht (KIT) aan diverse projecten gewerkt, zoals het 'Grondstromen'-project, dat zich richt op loonwerkers en (aardappel) tarragrond. Dit heeft ons zicht op grondverspreiding en de bijbehorende milieurisico's verbeterd, zoals ongewenste plantenziekten of bodemverontreiniging. Samenwerking met ketenpartners, vooral op het gebied van ondermijning, is cruciaal voor het delen van gegevens, data, informatie en kennis.

Vanuit Ketentoezicht werkten we tevens met het team Ketentoezicht Gelderse Omgevingsdiensten aan diverse projecten, waaronder asbest, e-waste, co-vergisting, ILT/EVOA (Inspectie leefomgeving en transport/Europese verordening overbrenging afvalstoffen), metaalrecycling, en projecten Veilig Buitengebied. De inzet over het hele jaar was een bron van zorg, vanwege de hoge druk op de toezichthouders op andere producten.

2.13 Bouwtaken

We voeren bouwtaken structureel uit voor de provincie (wettelijk verplicht) en gemeente Ommen (facultatief ingebracht). Onze prestaties zijn sterk, met tijdige vergunningverlening, vooroverlegmogelijkheden en effectief toezicht en handhaving. Echter, we erkennen onze kwetsbaarheid met betrekking tot de robuustheidseisen van landelijke kwaliteitscriteria.

We verdiepten ons in de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, die samen met de Omgevingswet van kracht werd. Deze wet heeft aanzienlijke impact op de uitvoering van bouwtaken, waarbij een deel van de taak (technische toets Bouwbesluit) door externe kwaliteitsborgers wordt uitgevoerd. We verwachten een toename in kwetsbaarheid, iets wat waarschijnlijk geldt voor meerdere gemeenten in de regio. Dat pleit voor collectieve taakuitvoering.

Bouwtaken Ommen	Uren	
	Jaaropdracht	*Werkelijk*
Toezicht (incl. constructeur)	1.958	2.140
Juridisch (incl. handhaving)	1.445	1.417
Vergunning	2.587	3.136
	5.990	***6.693***

Tabel 2. *Geleverde uren bouwtaken Gemeente Ommen*

3. Opgaven en ontwikkeling

3.1 Interbestuurlijk programma ter versterking van het VTH-stelsel

Het Interbestuurlijk programma ter versterking van het VTH-stelsel (IBP VTH) werkt sinds augustus 2022 aan de verbetering van het VTH-stelstel. We zijn nauw betrokken bij dit traject en nemen in de diverse initiatieven en activiteiten deel.

- In het kader van Pijler 1 van het programma, 'Robuuste omgevingsdiensten en financiering', werkten we aan de voorbereidingen van een plan van aanpak over de robuustheid van onze Omgevingsdienst, aan de hand van de gestelde robuustheidscriteria, Kwaliteitscriteria 3.0, Financieringssystematiek en Advisering omgevingsplannen.
- Pijler 2, 'Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging', heeft zich in 2023 ingezet op het verbeteren van de samenwerking tussen bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving, een effectievere inzet van het instrumentarium toezicht en handhaving, meer prioriteit voor de inzet van boa's, politie en Openbaar Ministerie binnen het milieudomein.
- In het kader van Pijler 3, 'Informatievoorziening VTH', is in 2023 gewerkt aan een uniforme registratie van MBA's, datakwaliteit toezicht en Digitale vergunningverlening.
- Binnen Pijler 4, 'Kennisinfrastructuur', is volop aandacht besteed aan kennisplatforms, opleiding, scholing en arbeidsmarktbenadering en de landelijke naamsbekendheid van omgevingsdiensten.
- Binnen Pijler 5, 'Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving', wordt op dit moment gewerkt aan een modelmandaat en een handreiking voor regionale planning.
- In Pijler 6, 'Monitoring kwaliteit milieutoezicht', wordt gewerkt aan de verschillende onderdelen die uiteindelijk samenkomen in de Staat van VTH. Het betreft onder andere de voorbereiding van de visitaties, waar Omgevingsdienst IJsselland in 2024 deel aanneemt. Maar ook het versterken van het afleggen van verantwoording over de resultaten van omgevingsdiensten aan raden en staten. Daarnaast participeren we als Omgevingsdienst ook in de try-out Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

Door de specifieke uitkering (SPUK) binnen het IBP-VTH, een eenmalige extra uitkering van het Rijk, kunnen wij als omgevingsdienst net als in 2023 ook in 2024 aanvullende capaciteit inzetten om uitvoering te geven aan de diverse activiteiten die voortvloeien uit de hierboven genoemde zes pijlers uit het Interbestuurlijk programma (IBP).

3.2 Samen toekomstbestendig

Het Programma Samen Toekomstbestendig startte in 2021 en richt zich op de doorontwikkeling van onze organisatie. In de implementatiefase werken we aan drie programmalijnen: (1) Procesgericht en efficiënt werken, (2) Meer waarde leveren door regionaal programmeren en risicogericht werken en (3) Informatiegestuurd werken door efficiënt informatie inwinnen, verstrekken en ontsluiten.

Programmalijn:
procesgericht en efficiënt werken

Inrichting Bedrijfsbureau
In 2023 vond de inrichting van het bedrijfsbureau plaats en verwelkomden we diverse nieuwe medewerkers. De basis voor de verdere doorontwikkeling van het team Bedrijfsvoering is hiermee gelegd. De nieuwe inrichting draagt bij aan een toekomstbestendig team dat werkt ten behoeve van en ondersteunend is aan de organisatie.

OD Digitaal
Omgevingsdienst IJsselland ging 1 april over naar een eigen ICT-omgeving. In 'de cloud' werken we inmiddels apparaat- en locatieonafhankelijk, kunnen we makkelijker samenwerken en communiceren en hebben we meer grip op privacy en veiligheid van data.

Samenwerken Omgevingsdienst Twente en project AFAS
Als gevolg van de ICT-ontvlechting van gemeente Zwolle, voeren we vanaf januari 2023 de financiële, personeels- en salarisadministratie in eigen beheer uit. De tweede fase van het project, dat liep tot juli 2023, heeft gezorgd voor de inrichting van de overige bedrijfsvoeringprocessen en de aansluiting op het project OD Digitaal. Dit project is succesvol afgerond.

Gezien de beperkte omvang van de taken en de gelijkvormigheid van de organisatie, wordt vanuit het team Bedrijfsvoering nog onderzocht op welke wijze we de samenwerking op het gebied van de bedrijfsvoering met Omgevingsdienst Twente vorm en inhoud kan krijgen.

Herijken processen
Omgevingsdienst IJsselland wil procesgericht werken. Uniformiteit, efficiëntie en Omgevingswetproof werken binnen onze primaire processen staat hierbij centraal. Door met vertegenwoordigers uit alle teams de processen te bespreken, werkafspraken te maken en verbeteracties te implementeren, ontstaat een uniforme werkwijze en kunnen we effectiever en efficiënter werken. In het kader van de Omgevingswet namen we diverse maatregelen om het vergunningenproces te versnellen van de huidige 26 weken naar de wettelijke eis van acht weken. Op dit moment monitoren en meten we of deze versnelling ook daadwerkelijk behaald wordt.

Naast het vergunningenproces is de herijking van diverse andere processen opgestart met het uitvoeren van een aantal workshops. De processen leggen we volgens een standaard format vast, zodat de toegankelijkheid van de processen en bijbehorende werkinstructies eveneens verbeteren.

Programmalijn:
Meer Waarde leveren door regionaal programmeren- en risicogericht werken

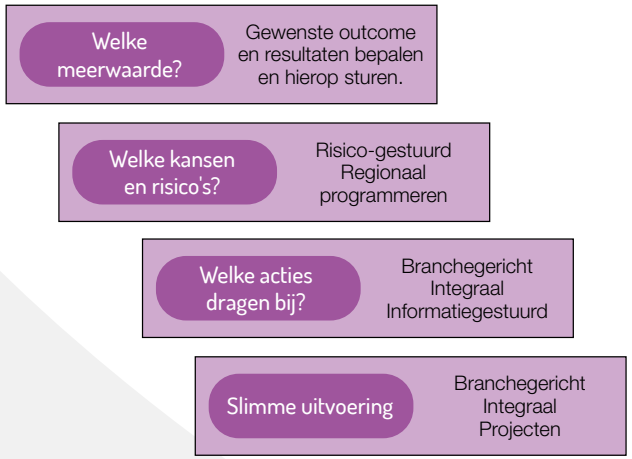
Pilot Risicogericht afhandelen van meldingen Besluit bodemkwaliteit
In de periode van oktober 2022 tot eind maart 2023 voerden we een pilot uit om meldingen Besluit bodemkwaliteit risicogericht te beoordelen. Niet alle activiteiten voor grondverzet vormen evenveel risico voor de kwaliteit van de leefomgeving.

Bij ontvangst van de meldingen wordt op basis van een risicomatrix met drie risicogroepen, een afweging gemaakt of volledige beoordeling van de melding en toezicht nodig is. De categorie met het laagste risico is steekproefsgewijs gecontroleerd (10%). In de overige categorieën is 100% gecontroleerd.

Het resultaat van de pilot is positief. De risicogestuurde aanpak van het beoordelen van meldingen Besluit bodemkwaliteit zorgt ervoor dat we de beschikbare tijd binnen de Vakgroep Bodem gerichter kunnen inzetten en meer tijd kunnen besteden aan de bedrijven die het grondverzet niet melden. Het risicogericht afhandelen van de meldingen BBK aan de hand van de in de pilot geteste risicomatrix, hebben we direct in de dagelijkse praktijk ingevoerd.

Branchegericht toezicht: naar meerwaarde

In het project ‘Naar meer waarde’ geven we het programmeren nieuwe stijl stapsgewijs vorm, samen met de deelnemers. In juli 2022 gaf het algemeen bestuur opdracht dit concept stapsgewijs te ontwikkelen. De onderstaande figuur geeft het concept weer.

In 2023 heeft de projectgroep de ideeën uitgewerkt in een werkwijze en getest in een pilot met de voedingsmiddelenbranche. In deze pilot zijn de 22 meest risicovolle bedrijven gecontroleerd en zijn hiervoor vergunningstoetsen uitgevoerd. In 2024 loopt de pilot door: in enkele gevallen worden nog hercontroles uitgevoerd. Voor de vergunningsplichtige bedrijven in de voedingsbranche (ongeveer 35) is actualisatie van de vergunningen gepland. Het concept programmeren nieuwe stijl, inclusief risicogericht programmeren, is ook opgenomen in het regionale VTH-beleid.

De pilot leverde veel inzichten op. Deze zijn samengevat in de tussenevaluatie en voorzien van aanbevelingen om programmeren nieuwe stijl in 2024 verder te brengen De aanbevelingen worden in 2024 na besluitvorming opgepakt.

Belangrijke aanbevelingen zijn:

- Met deelnemers doorontwikkelen van de outcomesturing.
- Stappen zetten ten aanzien van de interne resultaatsturing.
- Hiervoor de datakwaliteit structureel verbeteren en beheersen.
- De risicotool verder ‘laden’ met data en stapsgewijs in gebruik nemen.
- Richting geven aan de doorontwikkeling van de risicotool.
- Branchegericht werken uitbreiden door meer brancheteams in te stellen.
- Integraal werken: samenwerking tussen toezicht en vergunningverlening uitbreiden en per branche het werk programmeren met andere overheden.

Programmalijn: Informatiegestuurd werken door efficiënt informatie inwinnen, verstrekken en ontsluiten

Informatiegestuurd werken heeft voortdurend onze aandacht door informatie efficiënt in te winnen, te verstrekken en te ontsluiten. Dit zorgt ervoor dat data minder versnipperd wordt aangeboden, data uit documenten gemakkelijker is op te halen en dat we steeds meer beslissingen kunnen nemen op basis van data. Hierdoor wordt het branche- en risicogericht werken nog beter ondersteund.

Geo-informatieviewer

De Omgevingsdienst wil in het primaire proces meer data gestuurd gaan werken. Door publicatie van de data op kaartlagen kan de data grafisch worden weergegeven. In dit project, dat we samen uitvoeren met Omgevingsdienst Twente, worden de mogelijkheden van werken met data via GIS binnen de organisatie onder de aandacht gebracht. In 2023 hebben we een verkenning uitgevoerd bij andere omgevingsdiensten en onderzocht wat de interne behoefte aan functionaliteiten is en wat de aard van de data is die op kaart gepresenteerd moet worden.

Aan het eind van dit project zijn er werkende kaarten die aansluiten bij de informatiebehoefte van de medewerkers en zijn de medewerkers middels workshops wegwijs gemaakt in het systeem en de beschikbare informatie. Partners kunnen indien gewenst gebruik maken van de kaartlagen.

OD 360° IJsselland (de WIKI)

Om informatiegericht te kunnen werken, moet kennis en informatie eenduidig worden vastgelegd en snel kunnen worden gedeeld en opgevraagd. Hiervoor gaan we OD 360° IJsselland (de WIKI) inrichten en gebruiken. In 2023 hielden we verkennende informatiesessies in samenwerking met Omgevingsdienst Twente. We hebben een breder beeld gekregen van de mogelijkheden van dit instrument.

De WIKI is het instrument om de kwaliteit van onze producten, processen, informatie te borgen, éénduidig vast te leggen en te kunnen ontsluiten. In 2024 zal de WIKI worden gevuld met informatie en kan de opgenomen informatie worden ontsloten voor iedereen voor wie deze informatie van belang is.

Doorkijk projecten 2024

In 2024 wordt geïnvesteerd in hoe we de toegankelijkheid van dossiers en andere informatieproducten tussen Omgevingsdienst en onze deelnemers/partners kunnen verbeteren. Daarnaast moet aandacht besteed worden aan de uitvoering van de Wet Open Overheid waarin onder andere geïnvesteerd gaat worden, mede vanuit de gelden van de Specifieke regeling IBP-VTH, in de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met onze partners.

3.3 Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

We hebben ons voldoende voorbereid om vanaf 1 januari 2024 van start te gaan: onze medewerkers zijn opgeleid, er zijn regionale werkafspraken gemaakt (integrale samenwerking), onze werkprocessen/ICT zijn aangepast en er is met onze deelnemers meegedacht over omgevingsplannen. Tegelijkertijd is de impact van deze wetten zo groot, dat we ervan uitgaan dat we de nodige aanpassingen moeten doen. Ook verwachten we veel vragen de komende periode van ondernemers en burgers. Daarom gaan we in 2024 extra goed monitoren om de effecten te duiden en om daarover tijdig de dialoog aan te gaan met onze deelnemers.

3.4 Energie en duurzaamheid

De gemeenten, provincie en Omgevingsdienst IJsselland hebben de programmatische energiewerkzaamheden sinds een aantal jaar geïntensiveerd. Met het uitvoeringsplan Energie en Duurzaamheid 2022-2023 hebben we meer dan 1.100 bedrijven en instellingen bezocht, gesproken over energiebesparende maatregelen en gecontroleerd op naleving.

In 2023 kwamen extra Rijksmiddelen beschikbaar via de specifieke uitkering toezicht en handhaving Energie (SPUK THE), waarmee we het energieteam versterkten met twee toezichthouders. Hoewel het reguliere programma volgens planning verliep, zijn de SPUK-werkzaamheden nog niet volledig uitgevoerd, maar dit kan later worden ingehaald. Nog steeds heeft 70% van de bedrijven niet alle verplichte erkende maatregelen genomen. Daarom blijft energietoezicht cruciaal.

Halverwege dit jaar is de energieregelgeving ingrijpend veranderd. Zo kwamen er nieuwe en meer erkende energiebesparende maatregelen om bij de bedrijven te controleren, werd de energiebesparingsplicht uitgebreid met vergunningsplichtige bedrijven en zijn we ons gaan voorbereiden op de Omgevingswet. Hieronder vallen ook opleidingen van de medewerkers. In 2023 deden we 149 hercontroles. Daarnaast voerden we ruim 100 themacontroles uit bij complexe bedrijven en bijna 200 bij eenvoudige bedrijven.

4. Paragrafen

4.1 Lokale heffingen

Omgevingsdienst IJsselland is niet bevoegd om lokale heffingen op te leggen. De deelnemers hebben er vooralsnog niet voor gekozen om deze heffingen bij ons te beleggen. De deelnemers voeren de heffingen zelf uit.

4.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

In juni 2018 stelde het algemeen bestuur de documenten nota 'Kaders weerstandsvermogen' en nota 'Weerstandsvermogen' vast. De laatstgenoemde nota gaat vooral in op de capaciteit van het weerstandsvermogen, het risicomanagement en de risicoinventarisatie. Deze financiële vertaling vormt de basis voor de hoogte van de algemene reserve.

Er heeft in 2023 geen risico-inventarisatie plaatsgevonden. Het beschikbare weerstandsvermogen bedraagt voor resultaatbestemming € 315.690. Het negatieve resultaat 2023 is nu als gerealiseerd resultaat voor resultaatbestemming gepresenteerd in de jaarrekening 2023 waarbij wordt voorgesteld om dit bedrag in 2024 in rekening te brengen bij de deelnemers. Dit onderdeel wordt in het jaarverslag opgenomen en daarom hier niet verder behandeld.

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen BBV	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
1a. Netto schuldquote	-3%	-5%	-3%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-3%	-5%	-3%
2. Solvabiliteitsratio	0%	17%	18%
3. Kengetal grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4. Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%
5. Belastingcapaciteit: woonlasten meer-persoons huishoudens.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 3. *Overzicht financiële kengetallen BBV*

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen (alle schulden - vorderingen en liquide middelen)/totale baten). Omdat wij meer liquide middelen dan schulden hebben, is de quote negatief.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

We hebben geen verstrekte leningen. Daarom is dit kengetal gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarin de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De uitkomst hiervan is voor de jaarrekening 2023 0% door het negatieve resultaat 2023. Dit negatieve resultaat 2023 wordt in 2024 in rekening gebracht bij de aandeelhouders waardoor de solvabiliteitsratio weer verbetert.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie moeten we ook kijken naar de structurele baten en de structurele lasten. Een voorbeeld van structurele baten is bijvoorbeeld de gemeentelijke bijdrage. Een positief percentage betekent dat alle lasten structureel gedekt worden door structurele baten.

4.3 Paragraaf financiering

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over in de begroting opgenomen beleidsitems voor de financiering en het risicobeheer van de leningenportefeuille. De Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO), de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (RUDDO) en het Treasurystatuut 2018 zijn van toepassing.

Algemeen

Begin 2018 is het Treasurystatuut 2018 vastgesteld door het bestuur. Hiermee zijn de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de treasury-functie geregeld.

Kasgeldlimiet

Met betrekking tot het beheer van de renterisico's zijn er wettelijke voorschriften. Zo wordt de maximale gemiddelde omvang waarvoor kortlopende leningen (looptijd korter dan 1 jaar) en schulden in rekening courant mogen worden aangegaan bepaald door de kasgeldlimiet. Deze kasgeldlimiet wordt volgens de Wet FIDO berekend op basis van een vast percentage (8,5%) van het begrotingstotaal. Voor 2023 betekent dit een kasgeldlimiet van € 1.360.000. Gedurende het gehele jaar 2023 is geen kasgeldlening aangetrokken. Er heeft daardoor geen overschrijding van de kasgeldlimiet plaatsgevonden in 2023.

Financiering en renterisiconorm

We trokken geen langlopende leningen aan in 2023. De renterisiconorm is niet van toepassing omdat wij geen langlopende leningen hebben.

Schatkistbankieren

Met ingang van 16 december 2013 is het zogenaamde schatkistbankieren voor decentrale overheden ingevoerd. Schatkistbankieren verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen boven een bepaald percentage aan te houden in de schatkist. Het percentage is vastgesteld op 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000. Dat laatste geldt voor ons. Wij hebben met de bank en Rijks Schatkist een automatische afroming ingeregeld, waarbij alle bedragen boven de € 100.000 aan het eind van de dag automatisch naar de Schatkist worden afgeroomd. Zie hieronder de rapportage over 2020, waaruit blijkt dat er geen overschrijding van het drempelbedrag voor het Schatkistbankieren is geweest.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren					
(1)	Drempelbedrag	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten Rijks schatkist aangehouden middelen	100.000	58.765	99.985	100.003
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	900.000	941.235	900.015	899.997
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag		**2023**			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	15.994.320			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	15.994.320			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
	Drempelbedrag: € 1.000.000				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	9.000.043	5.347.629	9.198.654	9.200.256
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	100.000	58.765	99.985	100.003

Tabel 4. *Overzicht schatkistbankieren*

4.4 Paragraaf bedrijfsvoering

Arbobeleid en -veiligheid

In 2023 introduceerde het arbopreventieteam het Preventief Medisch Onderzoek (PMO) binnen de organisatie. Alle medewerkers kregen de mogelijkheid om vrijwillig deel te nemen. Maar liefst 76% van de medewerkers nam deel. De deelnemers ontvingen tips en advies met betrekking tot hun levensstijl, gezondheid en vitaliteit. Hiermee beogen we een positieve bijdrage aan de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers.

Parallel hieraan startten we de implementatie van een digitaal arbomanagementsysteem. Dit systeem stelt ons in staat om onze arbotaken nauwkeuriger te beheren. In 2024 zetten we verdere stappen in de uitwerking en optimalisatie van dit systeem.

In augustus bezocht de Arbeidsinspectie ons naar aanleiding van een anonieme melding. Naar aanleiding van dit bezoek ontvingen we een brief met vier aandachtspunten met betrekking tot de volledigheid van de RI&E, gedragsregels en voorlichting ten aanzien van onder meer intern ongewenst gedrag en de aantoonbare koppeling van de RI&E met het medewerkertevredenheidsonderzoek uit 2022. Hierna is een traject ingezet waarin we aandacht besteden aan onder meer de zichtbaarheid van onze vertrouwenspersoon en de gedragsregels en het sanctiebeleid voor intern ongewenst gedrag. Daarnaast schaften we een arbomanagementsysteem aan om te kunnen monitoren en vastleggen wanneer medewerkers welke voorlichting hebben gekregen over welk onderwerp. Ook in 2024 houden deze onderwerpen onze aandacht.

Informatiemanagement

Na een aanbesteding in 2022 werd in juni 2023 de nieuwe digitale werkplek gerealiseerd en in gebruik genomen, gebaseerd op Microsoft 365. Essentiële tools zoals MS Teams, SharePoint en OneDrive werden geïmplementeerd en data en andere applicaties werden overgezet of gekoppeld. Aansluitend startte de pilot ‘Samenwerken, Opschonen en Datamigratie (SOD)’, met als doel inzicht te krijgen in hoe om te gaan met documenten en data en waar deze te archiveren, het opschonen van oude documenten en data en het migreren van documenten en data naar nieuwe Teams-omgevingen die beter aansluiten bij de wensen van de gebruikers.

Het team Informatiemanagement is in 2023 structureel uitgebreid met ICT-Support, functioneel beheer, procesbeheer en informatiebeheer en besteedt aandacht aan de bestendiging van de processen en procedures enerzijds en afstemming en optimalisatie op het gebied van privacy en informatiebeveiliging anderzijds.

Ziekteverzuim

Het verzuim over 2023 lag met een gemiddelde op 4,4% en ligt daarmee beduidend lager dan de landelijke cijfers binnen het openbaar bestuur. Het totale verzuimpercentage in de gemeentelijke sector was in het eerste halfjaar van 2023 6,3%. Nieuwe cijfers over heel 2023 zijn nog niet bekend. Met een ondergrens van 3,15% in april en een bovengrens van 6,46% in oktober. Het verzuim concentreert zich qua duur met name in het midden en lange verzuim, dan wel tussen de 8 en 365 dagen.

''2023 was een roerig jaar maar ook een jaar waarin veel gebeurd is. Wat automatisch ook betekend dat er veel kansen zijn om verder te groeien en ontwikkelen. En dat is wat we als organisatie in mijn ogen aan het doen zijn.

We vierden ons jubileum en groeien steeds meer door naar een volwassener organisatie. Ik ben blij dat ik mag werken bij Omgevingsdienst IJsselland en als OR-lid ertoe doe.''

Albert Beens, toezichthouder Milieu - Voorzitter OR Omgevingsdienst IJsselland

Opleidingen

Voor het jaar 2023 was € 210.069 begroot. Hiervan is 75% gebruikt. In 2023 volgden ongeveer 50 medewerkers een workshop, training, opleiding of coachingstraject.

Medewerkertevredenheid

Omgevingsdienst IJsselland voerde in 2022 het laatste medewerkertevredenheidsonderzoek (MTO) uit. De aandachtspunten die hieruit kwamen, waren werkdruk, samenwerking en efficiency.

De resultaten zijn in de diverse teams besproken en voortgang hierop wordt via de werkgroep MTO gemonitord. Naar aanleiding van een rapportage van de Arbeidsinspectie in augustus 2023 zijn er acties uit te voeren met afgesproken deadlines om de werkdruk te verminderen met een concreet plan van aanpak, ook in relatie tot de arbobeleidscyclus zoals de risico-inventarisatie en -evaluatie. In het eerste kwartaal van 2024 krijgt het behalen van afgesproken deadlines hoge prioriteit.

Vaste medewerkers versus inhuur

Het inhuurpercentage lag vorig jaar op een gemiddelde van 31%, waarbij het team Vergunningen de hoogste inhuur had met 41%. Binnen de nieuwe cao is een streefpercentage afgesproken van 20%, om medewerkers en kennis voor de organisatie te behouden. Ook binnen Omgevingsdienst IJsselland is dit voor de komende jaren een belangrijk speerpunt.

Totaal Rijlabel	Aantal	Percentage
Vaste medewerker	130	67%
Externe medewerker (inhuur)	59	31%
Uitbesteed werk	3	2%
Stagiair	1	1%
Eindtotaal	***193***	***100%***

Tabel 5. *Gemiddeld aantal werknemers*

Strategische personeelsplanning

In september 2021 werd opdracht gegeven tot het ontwikkelen van een strategische personeelsplanning. In 2022 werd dit ontwikkeld en werden 12 aandachts- en actiepunten vastgesteld. In 2023 werd onder meer als gevolg hiervan de afdeling Opgaven & Ontwikkeling opgericht. Andere punten kregen in 2023 weinig aandacht. Deze worden integraal in het HR-jaarplan 2024 opgenomen.

Kwaliteit

In 2023 hebben we via een inventarisatie onder alle betrokken medewerkers een kwantitatief beeld van de organisatie verkregen. In samenwerking met teamcoördinatoren zijn kwaliteitscriteria vastgesteld met als uitgangspunt dat elke medewerker geschikt en bekwaam is. Nieuwe medewerkers werken onder begeleiding van ervaren collega's. Ondanks de tijdelijke afwezigheid van een adviseur kwaliteit lijkt Omgevingsdienst IJsselland te voldoen aan kwaliteitseisen.
Een kwaliteitsmonitor wordt ontwikkeld om te kunnen integreren in het ERP-systeem Afas Insite. Nadat het systeem gevuld is met data, kan het managementteam het als sturingsinstrument gebruiken, bijvoorbeeld in de gesprekscyclus of in het opleidingsplan.

In 2024 wordt een klanttevredenheidsonderzoek opgezet om verbeteringen door te voeren in bijvoorbeeld processen of communicatie, onderzoeken we interne audits en bereiden we de visitatie voor.

Hybride werken

Het managementteam ontwikkelde in 2023 een duidelijke visie op het hybride werken, een onderwerp dat in de huidige tijd steeds relevanter wordt. Deze visie is gedeeld met al onze medewerkers, waarbij we streven naar een flexibele en effectieve werkomgeving.

Woo-verzoeken

In 2023 is het aantal Woo-verzoeken sterk toegenomen. Dat heeft een groter beslag gelegd op onze capaciteit dan gepland. Bovendien leidde dat tot aanzienlijke extra financiële kosten, met name als gevolg van extra ingehuurde juridische capaciteit.

Rapport Huis voor Klokkenluiders

Op 21 december 2023 heeft het Huis voor Klokkenluiders (hierna: het Huis) het rapport gepubliceerd over haar onderzoek naar Omgevingsdienst IJsselland. Het rapport vindt u op: *www.huisvoorklokkenluiders.nl*

Het Huis komt tot het oordeel dat de Omgevingsdienst steken heeft laten vallen bij de inhuur van mensen uit een netwerkorganisatie van ZZP-ers. Het Huis doet daarom de volgende aanbevelingen:

1. Onderzoek de noodzaak om het huidige proces van externe inhuur door de Omgevingsdienst aan te passen, met daarbij aandacht voor de borging van rechtmatigheid.
2. Verstevig de interne toezichtfunctie met betrekking tot de naleving van integriteits- en inhuurregels, waaronder de gedragscode (in het bijzonder ook met betrekking tot nevenfuncties, persoonlijke/ financiële belangen en het intern melden daarvan) en aanbestedingsregelgeving.
3. Bevorder het integriteitsbewustzijn van de organisatie door
   a. In de sturing van de organisatie integriteit en compliance als randvoorwaarde te stellen voor alle taken van de organisatie, en de organisatie in staat te stellen om aan die randvoorwaarde te voldoen door haar tijd en middelen daarvoor te bieden.
   b. Als algemeen bestuur, dagelijks bestuur en managementteam in houding en gedrag het belang van integriteitsregels uit te dragen.
   c. De integriteitsregels van de organisatie structureel onder de aandacht te brengen bij bestaande en bij nieuwe – ook ingehuurde – medewerkers.

Het bestuur van de Omgevingsdienst bestrijdt de conclusies van het Huis niet. Wel vindt het bestuur het belangrijk dat de conclusies worden gelezen in de juiste tijdsgeest. Het onderzoek van het Huis ziet namelijk op de periode 2020 t/m 2022. Eind 2020 constateerde het bestuur van de Omgevingsdienst dat de bedrijfsvoering van de organisatie vanaf de start te krap bemenst bleek en onvoldoende geëquipeerd voor een adequate en professionele uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken van de Omgevingsdienst.

Mede daarom is in de loop van 2021 het programma Samen Toekomstbestendig gestart. Vervolgens heeft het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst op 20 januari 2022 besloten tot het financieren en inrichten van het bedrijfsbureau. In de loop van 2022 is het bedrijfsbureau ingericht, zijn er flinke professionaliseringsslagen gemaakt en wordt de uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken doorlopendverbeterd. De Omgevingsdienst is dus al volop aan de slag met het opvolgen van de aanbevelingen van het Huis. De Omgevingsdienst gaat een schriftelijke beschrijving van de genomen besluiten en maatregelen opstellen en deze toezenden aan het Huis.

''Terugkijkend op 2023 zie ik een omgevingsdienst die in beweging is. Een organisatie die groeit naar een steeds sterkere en stevigere omgevingsdienst met kennis van zaken. Met gedreven medewerkers die elke dag lerend zijn in wat beter kan en verder bouwen aan het vele wat goed gaat. Op naar 2024 om – in goede samenwerking met de aangesloten gemeenten – verder te werken aan een veilige leefomgeving voor mens en dier.''

Jan van der Poel, lid algemeen bestuur Omgevingsdienst IJsselland

Rechtmatigheidsverantwoording

Zoals in de financiële verordening 2023 is opgenomen, wordt in de paragraaf bedrijfsvoering een overzicht opgenomen van de geconstateerde fouten boven de rapporteringsgrens van € 25.000. Daarnaast wordt opgenomen welke maatregelen er genomen worden om deze fouten in de toekomst te voorkomen. Deze tabel toont een cumulatief overzicht van geconstateerde rechtmatigheidsfouten over 2023:

Begrotingscriterium	Bedrag
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het Algemene Bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	€ 1.069.325
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld.	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 1.069.325
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 1.069.325
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	-
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	€ 505.075
M&O criterium	
Geen bevindingen	-
Totaal van onrechtmatigheden	€ 505.075

Tabel 6. *Overzicht begrotingscriterium*

De fout van € 505.075 bestaat uit de volgende fouten. In onderstaand overzicht is ook opgenomen welke maatregelen er zijn genomen om deze fouten in de toekomst te voorkomen.

- De meervoudig onderhandse aanbesteding in 2023 van de milieucontroles is onrechtmatig. De opdracht is aan 2 aanbieders verstrekt vanuit een meervoudig onderhandse aanbesteding. Het totale bedrag van € 349.680 is over 2023 onrechtmatig. Bij de constatering begin 2024 van deze fout zijn direct maatregelen getroffen om deze fout voor 2024 te voorkomen. In 2024 worden ook milieucontroles uitbesteed maar deze worden nu via de inhuurdesk uitgezet en gegund waardoor deze uitbesteding over 2024 voldoet aan de Europese aanbestedingsregels.

- Een tweetal inhuurcontracten over 2023 zijn verlengd en 1 op 1 gegund net als in vorige jaren. Cumulatief zitten beide inhuurcontracten boven de Europese aanbestedingsgrens. Dit leidt tot een fout van € 72.636 voor het eerste contract en een fout van € 53.759 voor het tweede contract. Beide contracten zijn in 2023 afgelopen. In 2023 is de procedure voor inhuur verder aangescherpt en wordt nagenoeg alle inhuur via de DAS procedure van de inhuurdesk gecontracteerd.

- Een fout van € 29.000 in het kader van een contract met een IT- dienstverlener. Dit contract is in het verleden afgesloten en lag onder de Europese aanbestedingsgrens. Deze leverancier heeft in 2022 en 2023 prijsverhogingen doorgevoerd waardoor het contract in 2023 cumulatief over 4 jaar net boven de Europese aanbestedingsgrens is gekomen. In 2024 wordt dit contract opnieuw aanbesteed.

Jaarrekening
2023

Omgevingsdienst IJSSELLAND

5. Jaarrekening

5.1 Balans

	Balans per 31-12-2023	Balans per 31-12-2022
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	193.225	162.532
Totaal vaste activa	**193.225**	**162.532**
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	232.770	927.664
Overige vorderingen	267.086	882
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar	2.300.607	1.304.464
Liquide middelen		
Banksaldi	100.338	100.043
Overlopende activa		
Nog te ontvangen bedragen	196.647	906.888
Vooruitbetaalde bedragen	225.281	-
Totaal vlottende activa	**3.322.729**	**3.239.941**
Totaal generaal	**3.515.954**	**3.402.473**

Tabel 7. *Totaaloverzicht activa*

	Balans per 31-12-2023	Balans per 31-12-2022
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	315.690	315.690
Gerealiseerd resultaat voor resultaatbestemming	-312.910	200.846
Voorzieningen		
Spaarverlof	112.228	46.069
Vaste schulden		
Totaal vaste passiva	**115.008**	**562.605**
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar		
Overige schulden	1.127.599	1.504.487
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.526.383	138.033
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van: - het rijk	527.046	424.008
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	219.918	773.340
Totaal vlottende passiva	**3.400.946**	**2.839.868**
Totaal generaal	**3.515.954**	**3.402.473**
Niet uit balans blijkende verplichtingen	**1.844.064**	**1.367.196**

Tabel 8. *Totaaloverzicht passiva*

5.2 Overzicht van baten en lasten

Totaal	Begroot 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	14.920.738	15.990.062	- 1.069.324
Baten	14.920.738	15.677.152	- 756.414
Resultaat voor bestemming	-	- 312.910	- 312.910
Voorgestelde resultaatbestemming	-	-	-
Resultaat na voorgestelde bestemming	-	**- 312.910**	**- 312.910**

Tabel 9. *Overzicht baten en lasten 2023*

Omgevingsdienst IJsselland	Begroting 2023		Realisatie 2023		Saldo Begroot minus werkelijk
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
Totaal bedrijfsvoering	3.682.165	- 3.682.165	4.403.718	- 4.318.291	- 85.427
MT	825.398	- 825.398	948.880	- 760.554	- 188.326
Vergunningen	1.655.009	-1.655.009	1.460.324	- 1.335.570	- 124.754
Toezicht en Handhaving	3.829.131	- 3.829.131	3.358.095	- 3.601.853	243.758
Advies	2.410.334	- 2.410.334	2.604.660	- 2.446.499	- 158.161
IJVI	1.030.141	-1.030.141	1.013.476	- 1.013.476	-
BT Ommen	529.816	- 529.816	666.666	- 666.666	-
E & D	567.900	- 567.900	586.849	- 586.849	-
Omgevingstafel	49.001	- 49.001	47.226	- 47.226	-
Omgevingswet	341.843	- 341.843	353.634	- 353.634	-
SPUK energie			313.684	- 313.684	-
SPUK IBP			232.850	- 232.850	-
Totaal	**14.920.738**	**14.920.738**	**15.990.062**	**- 15.677.152**	**- 312.910**

Tabel 10. *Totaaloverzicht jaarrekening 2023*

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

5.3.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente ("Het Besluit"). De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen moeten volgens artikel 63 worden gewaardeerd tegen de contante waarde, maar vanwege het beperkte verschil tussen de contante waarde en de nominale waarde is de laatste aangehouden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen, als ze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De vergelijkende cijfers zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met het verslagjaar mogelijk te maken.

5.3.2 Algemene grondslagen voor de rechtmatigheids-verantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheids-verantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet.

- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - o <u>Voor het voorwaardencriterium:</u> de norm uit het normenkader zoals door de raad is vastgesteld.
  - o <u>Voor het begrotingscriterium:</u> dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investerings-kredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
  - o <u>Voor het M&O criterium:</u> de nota M&O beleid van onze organisatie is leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - o Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 479.702) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen.
  - o Een rapporteringstolerantie van € 25.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijk heden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

5.3.3 Materiële vaste activa

In artikel 63 van het BBV (Besluit begroting en verantwoording) staat dat vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

In de vervaardigingsprijs kan verder een redelijk deel van de indirecte kosten (bijvoorbeeld urentoerekening) worden opgenomen.

Bij vaste activa is er alleen sprake van herwaardering bij verandering van bestemming of duurzame waardevermindering. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur, wordt jaarlijks lineair afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. De ontvangen bijdragen van derden brengen we in één keer in mindering op de kostprijs.

5.3.4 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.5 Liquide middelen

Liquide middelen zijn tegen nominale waarde opgenomen.

5.3.6 Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.7 Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. Reserves worden ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra er aan een reserve een bepaalde bestemming is gegeven door het bestuur, is er sprake van een bestemmingsreserve. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.8 Voorziening

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b van Het Besluit.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld. Ten behoeve hiervan is een voorziening spaarverlof gevormd.

5.3.9 Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.10 Personeelslasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het wettelijke verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals vakantiegelden en vakantiedagen. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Op basis van de aanbevelingen van de commissie BBV geldt hetzelfde voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een jaarlijks constante ontwikkeling.

5.4 Toelichting op de balans

5.4.1 Activa

Vaste activa

De materiële vaste activa zijn de kapitaaluitgaven waar tegenover een actief staat met een nuttigheidsduur van meerdere jaren. We maken onderscheid tussen investeringen met economisch nut en investeringen met maatschappelijk nut. Investeringen met economisch nut zijn alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven of verhandelbaar te zijn.

Investeringen met maatschappelijk nut zijn investeringen die geen middelen genereren, maar wel duidelijk een publieke taak vervullen. Omgevingsdienst IJsselland heeft geen activa met maatschappelijk nut. De afschrijvingstermijn zijn voor software, automatiseringsapparatuur 3 tot 5 jaar en voor mobiele telefoons, tablets 2 tot 3 jaar.

Verloop van materiële vaste activa	
Boekwaarde per 1 januari	162.532
Investeringen	106.351
Desinvesteringen	-
Afschrijvingen	75.658
Afwaardering wegens duurzame waardeverminderingen	-
Bijdrage van derden direct gerelateerd aan een actief	-
Boekwaarde per 31 december	**193.225**

Tabel 11. *Verloop van materiële vaste activa*

Omschrijving	Waarde per 01-01-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Waarde per 31-12-2023
RUD project 2 (IJVI)	17.527	-	-	17.527	-
Aanschaf DSO LV (IJVI)	66.000	-	-	16.500	49.500
DROP Koppeling (IJVI)	45.945	-	-	11.486	34.459
Aanschaf weerstation	2.438	-	-	1.219	1.219
Audio Video Systemen	7.872	-	-	1.968	5.904
Multi-tenant I-GO	16.000	-	-	4.000	12.000
Aansluiting DSO (IJVI)	6.750	-	-	1.687	5.063
Laptops	-	66.285	-	13.257	53.028
Digitale werkplek hardware	-	11.173	-	2.235	8.938
Audio Video Systemen	-	28.893	-	5.779	23.114
Totaal	**162.532**	**106.351**	**-**	**75.658**	**193.225**

Tabel 12. *Specificatie van de materiële vaste activa en de investeringen met een economisch nut*

Investeringen in standaarddienstverlening worden geactiveerd op de balans van Omgevingsdienst IJsselland en vallen onder de categorie ‘overige materiële vaste activa’ (A129). De kapitaallasten van deze investeringen komen terug in de exploitatie van de Omgevingsdienst. Er wordt afgeschreven op de vaste activa volgens de grondslagen voor materiële vaste activa.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	2023	2022
Vorderingen op openbare lichamen	232.770	927.664
Overige vorderingen	267.086	882
Uitzettingen in Rijks schatkist	2.300.607	1.304.464
Totaal	2.800.463	2.233.010

Tabel 13. *Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar*

De vorderingen op openbare lichamen bestaan voornamelijk uit de afrekening met deelnemers.

Uitzettingen in Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar. Het drempelbedrag voor het begrotingsjaar waarover verantwoording wordt afgelegd is € 1.000.000. Er zijn geen bedragen aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de Omgevingsdienst buiten Rijks schatkist is aangehouden.

Liquide middelen

Liquide middelen	2023	2022
Banksaldo BNG	100.338	100.043
Totaal	100.338	100.043

Tabel 14. *Overzicht liquide middelen*

Het banksaldo betreft het saldo in rekeningcourant bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Als het saldo boven € 100.000 uitkomt, wordt het surplus automatisch afgeroomd naar Rijks schatkist. In paragraaf 4.3 wordt hier meer informatie over gegeven.

Overlopende activa

Overlopende activa	2023	2022
Nog te ontvangen bedragen	196.647	906.888
Vooruitbetaalde bedragen	225.281	0
Totaal	421.928	906.888

Tabel 15. *Overzicht overlopende activa*

De nog te ontvangen bedragen bestaan voornamelijk uit de afrekening die nog gefactureerd moet worden aan de deelnemers.

5.4.2 Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Verloop van algemene reserve	2023	2022
Boekwaarde per 1 januari	315.690	315.690
Resultaatbestemming vorig boekjaar	200.846	108.433
Toevoegingen	-	-
Onttrekkingen	200.846	108.433
Boekwaarde per 31 december	**315.690**	**315.690**

Tabel 16. *Overzicht verloop van algemene reserve*

Gerealiseerd resultaat

Het boekjaar 2023 sluit met een nadelig saldo van € 312.910. In afwachting van een bestuursbesluit over de bestemming van het resultaat is dit bedrag afzonderlijk op de balans opgenomen.

Voorzieningen

Ten behoeve van het spaarverlof is een voorziening gevormd van € 112.228. Deze voorziening bestaat uit het spaarverlof ultimo 2023 dat grotendeels in 2022 en 2023 is opgebouwd. Vanaf 2022 moet hiervoor conform Het Besluit een voorziening worden getroffen.

Verloop van Voorzieningen Spaarverlof	2023	2022
Stand per 1 januari	46.069	-
Toevoegingen	66.159	46.069
Onttrekkingen	-	-
Stand per 31 december	**112.228**	**46.069**

Tabel 17. *Overzicht verloop van voorzieningen spaarverlof*

Ontslagzaak oud-medewerker

Sinds boekjaar 2022 loopt een ontslagzaak tegen een oud-medewerker. Het hoger beroep hiervan is begin maart 2024 afgerond. Vooralsnog is, na de recente uitspraak van het Hof, de impact van het vervolg van de ontslagzaak nihil. Dat wil zeggen: het Hof heeft de beslissing van de kantonrechter in stand gelaten, zodat de arbeidsovereenkomst van de betreffende medewerker per 1 mei 2023 beëindigd is en blijft.

Tevens heeft het Hof, net als de kantonrechter, buiten de wettelijke transitievergoeding, geen additionele vergoedingen aan de medewerker toegekend. Op dit moment is nog geen cassatie aanhangig. Mocht de medewerker in cassatie gaan, dan kan deze kwestie in arbeidsrechtelijke zin op een aantal verschillende manieren eindigen:

- De Hoge Raad laat het oordeel van het Hof in stand. De impact van de zaak wordt in dit geval ingeschat op nihil (afgezien van de te maken kosten voor een dergelijke procedure).
- De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het Hof. In dat geval zal een gesprek moeten worden gevoerd tussen partijen over een mogelijke vergoeding.

Rapport Huis voor Klokkenluiders

Op 21 december 2023 heeft het Huis voor Klokkenluiders haar finale rapportage gepubliceerd. De inhoudelijke analyse van dit rapport en de impact daarvan op Omgevingsdienst IJsselland is opgenomen in het jaarverslag op pagina 18. Ondanks de aanbevelingen die volgen uit dit rapport, verwachten wij hieruit geen financiële verplichtingen voor Omgevingsdienst IJsselland.

Vlottende passiva

Vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of korter	2023	2022
Crediteuren	350.052	524.768
BTW	0	313.315
Loonheffing en sociale lasten	637.219	549.687
Pensioenen	127.204	116.717
Netto lonen	13.123	0
Totaal	**1.127.599**	**1.504.487**

Tabel 18. *Vaste schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar*

Overlopende passiva

Overlopende passiva	2023	2022
Vooruitontvangen bedragen	219.918	773.340
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel ontvangen van: - het rijk	527.046	424.008
Nog te betalen bedragen	1.526.383	138.033
Totaal	**2.273.347**	**1.335.381**

Tabel 19. *Overzicht overlopende passiva*

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Bedrag	Toelichting
1.538.684	Dienstverleningsovereenkomst voor de huur van de kantoorruimte tot 1 januari 2028
341.303	Openstaande verlofsaldi op 31 december 2023
1.879.987	

Tabel 20. *Overzicht niet uit de balans blijkende verplichtingen*

5.5 Toelichting op de baten en lasten

5.5.1 Toelichting op de gerealiseerde baten en lasten

Totaal	Begroot 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	14.920.738	15.990.062	- 1.069.324
Baten	14.920.738	15.677.152	- 756.414
Resultaat voor bestemming	-	- 312.910	- 312.910
Voorgestelde resultaatbestemming	-	-	-
Resultaat na voorgestelde bestemming	-	**- 312.910**	**- 312.910**

Tabel 20. *Overzicht baten en lasten 2023*

De jaarrekening sluit met een nadelig resultaat van € 312.910 voor resultaatbestemming.

Omgevingsdienst IJsselland	Begroting 2023		Realisatie 2023		Saldo Begroot minus werkelijk
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
Totaal bedrijfsvoering	3.682.165	- 3.682.165	4.403.718	- 4.318.291	- 85.427
MT	825.398	- 825.398	948.880	- 760.554	- 188.326
Vergunningen	1.655.009	-1.655.009	1.460.324	- 1.335.570	- 124.754
Toezicht en Handhaving	3.829.131	- 3.829.131	3.358.095	- 3.601.853	243.758
Advies	2.410.334	- 2.410.334	2.604.660	- 2.446.499	- 158.161
IJVI	1.030.141	-1.030.141	1.013.476	- 1.013.476	-
BT Ommen	529.816	- 529.816	666.666	- 666.666	-
E & D	567.900	- 567.900	586.849	- 586.849	-
Omgevingstafel	49.001	- 49.001	47.226	- 47.226	-
Omgevingswet	341.843	- 341.843	353.634	- 353.634	-
SPUK energie			313.684	- 313.684	-
SPUK IBP			232.850	- 232.850	-
Totaal	**14.920.738**	**14.920.738**	**15.990.062**	**- 15.677.152**	**- 312.910**

Tabel 21. *Totaaloverzicht jaarrekening 2023*

5.5.2 Toelichting resultaat op hoofdlijnen

Financieel gezien is 2023 een bijzonder jaar geweest voor Omgevingsdienst IJsselland. De begroting 2023 is opgesteld op basis van de kaders uit het programma Samen Toekomstbestendig, onderdeel 'Duurzame Begroting'. De 26 uitgangspunten uit dit onderdeel zijn de basis geweest voor het opstellen van de begroting 2023 die de basis is voor het verslagjaar 2023.

In de najaarsbestuursrapportage voorzagen we een negatief resultaat door een achterblijvende productie. De productie (UVP) zit op 91% (op basis van het aantal bestede uren).

Hieronder wordt een analyse van de afwijkingen per kostenplaats van de realisatie ten opzichte van de begroting verder toegelicht.

MT
Het nadelig saldo van € 188.326 op deze kostenplaats wordt grotendeels veroorzaakt door:

- Een overschrijding op de personeelskosten. Dit komt met name door de inhuur van een tweetal MT leden die niet was begroot.
- Door de achterblijvende productie is er geen volledige dekking voor de overheadkosten.

Bedrijfsvoering
Het negatieve resultaat op bedrijfsvoering van € 85.427 wordt enerzijds veroorzaakt door een aantal meevallers (lagere afschrijvingen, niet geraamde rente-inkomsten) en anderzijds door een aantal tegenvallers (hogere juridische kosten en geen volledige dekking voor de overheadkosten door de achterblijvende productie).

Vergunningen
Het negatieve resultaat op vergunningen wordt veroorzaakt door hogere inhuurkosten bij een achterblijvende productie.

Toezicht en Handhaving
Het positieve resultaat op toezicht en handhaving van € 243.758 wordt veroorzaakt door een meevaller in de personeelskosten bij een achterblijvende productie.

Advies
Het negatieve resultaat op advies wordt veroorzaakt door hogere inhuurkosten bij een achterblijvende productie.

De overige kostenplaatsen worden jaarlijks afgerekend op basis van de gemaakte kosten. De resultaten van deze kostenplaatsen zijn nihil.

5.5.3 Wet normering bezoldigingen topfunctionarissen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording stelden we op, op basis van de regelgeving over het algemene WNT-maximum dat op Omgevingsdienst IJsselland van toepassing is. Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor Omgevingsdienst IJsselland is 223.000 euro.

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie hebben we berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen ook de duur) van het dienstverband. Daarbij kan voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter zijn dan 1,0 fte.

Gegevens 2023	
Bedragen x € 1	**P.J. van Zanten**
Functiegegevens	**Secretaris directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01.01 t/m 31.07
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 68.763
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.979
Subtotaal	€ 79.742
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 129.529
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 79.742
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2022	
Bedragen x € 1	**P.J. van Zanten**
Functiegegevens	**Secretaris directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01.01 t/m 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 116.621
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.258
Subtotaal	€ 136.879
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000
Bezoldiging	€ 136.879

Tabel 22. *Overzicht bezoldiging leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling*

Bedragen x € 1	**J.D. Nijkamp**	
Functiegegevens	**Secretaris directeur**	
Kalenderjaar	**2023**	**2022**
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	05.06 t/m 31.12	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7	-
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1.094	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 199.400	-
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 187.832	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 132.014	-
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 132.014	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 132.014	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.

Tabel 23. *Overzicht bezoldiging leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12*

Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam bestuurslid	Partner	Functie	2023	Bezoldiging
dhr. M.W. Offinga	Gemeente Hardenberg	Voorzitter Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
dhr. T.A. de Bree	Provincie Overijssel	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
dhr. R König	Gemeente Deventer	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
dhr. M. Blind	Gemeente Olst-Wijhe	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
dhr. B. Nijboer	Gemeente Raalte	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
mevr. H. Brinkman	Gemeente Staphorst	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
dhr. M. Smit	Gemeente Steenwijkerland	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
dhr. J. van der Poel	Gemeente Zwartewaterland	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
dhr. A. Spaans	Gemeente Zwolle	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
dhr. J.M. Vroomen	Gemeente Ommen	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
dhr. R. Boddeus	Gemeente Kampen	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
dhr. A. Schuurman	Gemeente Dalfsen	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-

Tabel 24. *Overzicht toezichthoudende topfunctionarissen*

5.6 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van het dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks destuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals debegroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 14 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 479.702. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- Fouten in het kader van de naleving van de Europese aanbestedingsregels van cumulatief € 505.075.
- In is een totaaloverzicht opgenomen van de bevindingen van de diverse rechtmatigheids-onderdelen:

Begrotingscriterium	Bedrag
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het Algemene Bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	€ 1.069.325
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld.	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 1.069.325
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 1.069.325
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	-
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	€ 505.075
M&O criterium	
Geen bevindingen	-
Totaal van onrechtmatigheden	€ 505.075

Tabel 25. *Overzicht begrotingscriterium*

Bijlagen

Bijlage 1. Taakveldenoverzicht

	Baten		Lasten		Saldo	
Taakveld	**Budget**	**Werkelijk**	**Budget**	**Werkelijk**	**Budget**	**Werkelijk**
7.4 - Milieubeheer	9.883.359	9.931.642	9.883.359	9.970.798	-	-39.156
0.4 - Ondersteuning organisatie	4.507.563	5.078.844	4.507.563	5.352.598	-	-273.754
8.3 - Wonen en Bouwen	529.816	666.666	529.816	666.666	-	-
Totaal	**14.920.738**	**15.677.152**	**14.920.738**	**15.990.062**	**-**	**-312.910**

Bijlage 2. Sisa-verantwoordingsinformatie

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E93	**Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH**	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E93/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/03*			
			€ 232.850	€ 263.893	Nee			
			Naam activiteit *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/04*	Besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/06*			
			1 Deelname werk- en projectgroepen (Pijler 1 t/m 6)	€ 8.303	€ 9.205			
			2 Aanleveren van data voor het IPB (Pijler 1 t/m 6)	€ 73.779	€ 77.263			
			3 Scholing en opleiding (Pijler 1 t/m 6)	€ 49.760	€ 65.716			
			4 Inzicht in de bestaande vormen van bekostiging van de omgevingsdienst (Pijler 1)	€ 675	€ 855			
			5 Implementatie van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (Pijler 2 en 5)	€ 675	€ 855			
			6 Uniforme indeling naar risico van zorgbedrijven (risico ranking) (Pijler 2)	€ 0	€ 0			
			7 Openbaar maken van definitieve handhavingsbeschikkingen Wabo-inspecties (Pijler 2	€ 3.374	€ 4.276			
			8 Landelijke arbeidsmarktcampagne (Pijler 4)	€ 3.666	€ 7.536			
			9 Onderzoek onder het IBP naar belangrijke (transitie)opgaven (Pijler 5)	€ 675	€ 855			
			10 Eén risicoanalyse en uitvoerings- en handhavingsplan per omgevingsdienst (Pijler 5)	€ 46.489	€ 47.338			
			11 Opstellen en uitvoeren van implementatieprogramma (Pijler 5)	€ 27.602	€ 29.226			
			12 Participeren in onderzoek naar mandaten (Pijler 5)	€ 337	€ 428			
			13 Visitaties bij omgevingsdiensten en meewerken aan evaluatie van de pilots (Pijler 6)	€ 3.384	€ 6.118			
			14 Plan van aanpak voor het inrichten van een systeem van onderzoeken door ILT naar het functioneren van het VTH stelsel (Pijler 6)	€ 337	€ 428			
			15 materiele kosten (max 10% van bedrag genoemd in bijlage 2 SPUK)	€ 13.794	€ 13.794			
EZK	F21	**Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: F21/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F21/02*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: F21/03*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee) *Aard controle D2* *Indicator: F21/04*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: F21/05*	
			313.684	335.444	Nee	Ja	Nee	

Colofon

Samenstelling: Omgevingsdienst IJsselland
Ontwerp: Chantal Mulder Concepten + Vormgeving

Omgevingsdienst IJsselland

Lübeckplein 2
8017 JZ Zwolle
Postbus 40252
8004 DG Zwolle

088 5251050
info@odijsselland.nl
www.odijsselland.nl

Omgevingsdienst IJSSELLAND